

SETMANARI DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS
Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

Sortirà los Dissaptes

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
En Barcelona. Ptas. 1'00 trimestre.
Fora ciutat... » 1'50 »
Extranjer y Ultramar... » 10'00 l' any.

Director, DON JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de la Unió, 2, botiga

PREUS DE CADA NÚMERO:
Número corrent... 0'10 Ptas.
» atrassats... 0'15 »
» » pera los »
no suscrits... 0'20 »

Teatro Catalá

L' ÀNIMA MORTA

L' AUTOR

Angel Guimerá, director del diari *La Renaixensa*, poeta de robusta virilitat y principal factor del bando catalanista que fomenta la *Lliga de Catalunya*; va donar al públich en dita nit la darrera de sas produccions dramo-trágicas. Nostre deber de critichs y de periodistas nos precisa, donchs, á parlarne, y al ferho, declarém que tenim molt en compte lo marcat caracter de la personalitat del autor, caracter que li han donat sas obras y de més á més los amichs que 'l rodejan.

Es lo Sr. Guimerá l' únich poeta catalá que pot gloriarse de tenir una cort de personas lluidas, que incondicionalment l' aclaman, adorantlo en sos triunfos y girant ab carinyo sas derrotas (de fora casa) convertintlas en gloriosas y expansivas victorias, que 's saborejan entre familia, minvant la pena del adolorit cor del gran autor.

A Barcelona may s' ha presenciát cap fracás de Guimerá. Las obras sevas, molt avans de estrenarse ja son inmillorables y al arribar lo desitjat dia del estreno, la seva cort composta de esplendorós estol de admiradors, ompla lo colisseo privilegiat ab distinció tan magna, disposats tots á fer aixecar lo teló cent vegadas, si cent vegadas es menester que s' alsí.

Dintre de tals condicions deu donar gust estrenar dramas: l' éxit, la ovació, es axiomática. Si algun espectador no es del parer del selecte públich que ompla la platea, no gose pas dir sa opinió en veu alta, y al sortir á reflexionar y recullir impressions en lo saló

de descans en los intervals dels entreactes, sent tantas alabansas, veu posar de relleu tantas bellesas, que resta confós, creu que ell va equivocát y afegeix sos adjectius de admiració, al núvol de incens que magestuós s' enlayra fins al sostre del colisseo, milj asfixiant lo parer del públich de dalt, del gran públich, que impregnat de tanta aroma, blinca voluptuós son cos de atleta y somriu ab complacencia.

Dona gust donchs també, lo ser espectador de las obras de Guimerá.

En las de Soler, diguérem que interessava la doble representació del drama en las taulas, y del drama en passillos y sala de descans, alló fa sufrir. Pero en las de Guimerá, aconsola dels pesars trágichs que 's desarrollan en lo palco escénich, la gran comedia que la massa de espectadores representa, consients los uns é inconscients los altres.

Nosaltres en ocasions semblants, ni sostenim siquera controversia ab nostres companys, puig fora inútil, y tenim més ample espay pera meditar, porque per plé que lo teatro estiga, nos hi trobém sols.

¿Cóm y per qué 's verifica semblant fenómeno?

¿Son realment las obras de aquest autor, lo *Non plus ultra*, escrit en las columnas d' Hércules? Per qué s' ha obert pas son nom y ha format tal cort de admiradors? La cosa té la seva explicació: si Guimerá ab sas obras hagués fanatisat al públich y s' hagués fet son ídol, ben guanyat s' ho tindria, y sent la cosa evident, la explicació sobraría per innecessaria. Pero com no es aixís, la clave del enigma está en un altre lloch. Guimerá no ha fet als admiradors, no es ell lo qui ha fet sa cort, sino que la cort ha fet á n' ell. Convenia á determinats interessos entre sí lligats, crear un autor que tingués talla y erigirlo en semi-deu; de tal conveniencia es fill lo fenomeno que fotografiém. Convenia que ell fos lo més gran trágich, y son molts que de

bona fé creuhen que ho es; pero si analisém las personas que forman la cort de Guimerá, trobarém que si ell es aixó, en cambi, un altre es lo més gran crítich y un altre lo més gran metje, lo més sabi arquitecte, lo millor prosista, lo més profundo pensador, lo més docte lletrat y per aquest seguit, lligats en llassada íntima per un diari que fa de tots la apologia y per una societat que 'ls proporciona medis de donarse á conèixer, tots ells son sabís de indiscutible fama.

Y no es aixó 'l tot, los aspirants á homens célebres (dintre la cosa) per precisió tenen de raurer allí hont ells son y aixís forman las darreras filas de son brillant exércit.

Tot lo fet per un dels de la agrupació es bó, es selecte, es admirable.

Nostres lectors están ara en antecedents, respecte á qui es lo autor de *L'ánima morta*. Sabém que vol caràcter decidit, coneixent al home y als que 'l rodejan dir la veritat, pero ants de no dirla deixariám la ploma.

LA OBRA

Drama tràgich en 3 actes y en vers, original de D. Angel Guimerá; estrenat la nit del 14 del actual, en lo teatro de Novetats.

L'argument de la nova tragedia consisteix en un rey que vol venjar l'assassinat del seu pare que ha mort envenenat, essent ell mateix boig, de resultas de igual atentat. Lo criminal es un fill bort del rey difunt y germá del príncep regnant, qui d'acort ab dos nobles, guiats tots per la ambició, han perpetrat lo delict.

Los amichs del rey tractan de casarlo pera probar si ab la amorosa influencia de la esposa, calman los arrebatos del príncep y arriba á curar. Los contraris pensan igual, per la rahó de creurer que ells durán lo timó de la nau del Estat, y la Cort reunida aproba lo casament, nombrant consellers de la corona á Dagobert, ó sia lo germá bort del rey, á un noble que fou son cómplice en l'assassinat y á un frare, confessor de la donzella que aviat será reyna. Aquesta donzella, está en un convent de monjas y es filla del coper cómplice en lo crim referit. Aquell noble, ha mort víctima de sos remordiments, y al morir ha pregat á sa filla que accepti com á expiació del delict del seu pare, lo casarse ab lo rey boig. Lo casament se verifica, y després de varias escenas, Dagobert tracta de seduhir á la esposa del seu germá, proposició que indignada retaxa la jove reyna.

Hi han luego molts altres detalls que allargarian massa la present ressenya si haguéssim de contarlos, y luego té lloch una conspiració, que posa la corona en lo cap de Dagobert, cayent lo rey Ferrán en poder dels sublevats. Mes luego s'escapa, torna á la rahó y recobra los seus Estats, venjant al seu pare; matant á Dagobert, y recuperant Egla sa esposa, que durant dos anys havia estat en poder de son malvat rival.

Trassat no mes que á grans rasgos l'argument de *L'ánima morta*, son molts y de quantia los defectes que debém senyalar en la producció. En primer lloch, fins acceptant y tot la metàfora de la frase, no es veritat que lo rey Ferrán tinga l'ánima embotada ó morta, puig que bat al impuls del odi y la venjansa, anhelant llibertat al seu pare, al qui ell creu presoner de

un rey vehí; se mou ademés l'ánima que lo Sr. Guimerá dona per morta, al impuls del amor, y no del amor purament carnal, com en un alienat fora passable, sino que lo rey Ferrán, té celos y los celos sabut es que son lo comprovant del amor. Agitantse aquestas passions juntas en lo pit del rey, ¿cóms gosa á sostenir lo autor la calificació d' *ánima morta*? Luego es fals lo nom de la obra y fals son principal personatge. Un altre tipo hi ha incomprendible, per lo poch que l'ha estudiat l'autor, y es lo de fra Erwich; un frare, en lo sigle XII y á mes, un frare escullit pera conseller d'un rey, en cas tan escepcional, havia de ser un home de temple, destinat á tenir gran paper en la tragedia, y no mereixia la trista sort de morir estrangulat per las inconscients mans del rey Ferrán. Lo senyor Guimerá no fa resultar tampoch res de la mort de aquest frare, com si la comunitat á la qual pertanyia no existís sisquera.

Tením donchs altre personatge fals y falsas en conseqüencia las situaciones en que ell intervé.

Dagobert, altra de las figuras principals, está bé en varis passatjes, pero lo seu caràcter es poch seguit é inconseqüent ab sí mateix. Un home malvat, parricida y fratricida al mateix temps, al derrotar al seu germá era lògich lo manés penjar acte seguit. Criminal y luxuriós, devia abusar de la situació de ser amo de la dona que ell volia, y per lo tant, es increíble la guardés dos anys intacta.

Ferrán, protagonista de la obra, es, acceptant la situació en que lo autor lo presenta, lo qui 's porta millor, mes no obstant es un boig que en escenas com en la que indaga qui es l'amant, se porta com á home de gens vulgar criteri.

Lo primer acte, á pesar de sa molta incongruencia, es lo millor de tots y conté escenas que agradan, lo segon també en té alguna, pero son final es desgraciat y en quant al tercer, es lo que menos va agradarnos.

La elaboració del éxit hem ja manifestat que estava magistralment preparada y esclatá sense destorbs al final dels actes pera convertirse en grossa ovació al acabar la representació total.

L'autor fou cridat á las taulas ab deliri per los amichs de palcos y butacas y com si tot lo teatro se extremís de convulsió nerviosa, lo públich de las galerías juntá sos picaments de mans ab lo ressó dels que de baix pujavan. No vam contar las vegadas que lo teló va alsarse.

Aquestos exercicis son perillosos abusantne y d'aixó poguéren convénserse los convocats á Novetats, puig que lo públich de veras, refet de sa sorpresa, comensava á estar tip de tanta glória.

Nos dol tenir de parlar aixís, pero 'ns dol més que un home com Guimerá no vulgui véurer que corra á grans passas cap al camí del descrédit. Qui te condicions pera produhir obras de ovació espontánea, no deu may valerse de artificis.

Hem narrat ja las condicions intrínsecas de *L'ánima morta*.

Com á género literari, senyala un penediment del autor de *La Boja*.

Allí, va volguer abjurar del romanticisme de *Mar y Cel*, pero en aquesta d'ara torna á empendrer lo con-

reu de la escola romàntica. Mes ha pres per divisa lo allunyar-se tant com pot de la realitat y ressucita pas-sos que hagueran fet las delicias de la joventut de nostres pares. No es, donchs, tampoch del gust nostre lo pas donat, perque es de exageració estremada.

Podriam també dir que Ferrán anhelós de venjar al seu pare vilment assassinat, dú tot seguit á *Hamlet* á la memoria, pero aixó es en nostre concepte pecat ve-nial al costat dels apuntats.

La execució, bona per part de tots los artistes, dis-tingintse en particular lo Sr. Bonaplata, que va tra-vallar d'un modo com de temps no ho havia fet. Sigue-ren los actors també cridats á las taulas.

J. BRÚ.

Mal dia.—Joguet original de D. Joseph Orta. Estrenat en la tar-de del 14 de Maig en la societat «Gayarre», instalada en lo car-rer Cotoners.

Encare que son argument siga molt gastat, l' adon-nan cómicas situacions y fácil versificació que fan escoltarla ab gust. Tot aixó es motiu pera que esperan-sém de son jove autor poguer aplaudirli novas pro-duccions.

Diumenge obtingué bon éxit, essent cridat ab insis-tència á rebre los aplausos del públich.

Lo desempenyo siguié poch cuydat notantshi insegu-ritat per tots quans hi prengueren part.—X.

L' Almogávar.—Monólech original de F. B. y C., estrenat en la nit del 15 de Maig en la societat «Almogávar».

Lo monólech en qüestió, tèn molt poch justificat lo seu titol, si 's tèn compte que no 's parla gayre de la societat á que ell se refereix.

Conté, ademés, alguns passatjes que 's podrian su-primir, com per exemple l' explicació de desde que va neixer, com també algún xiste que resulta molt gastat y vert, y que fereix l' oido del espectador.

N' obstant, retocat lo suficient y escursantlo, donchs resulta interminable, conté situacions bonicas y ben trobadas. L' actor Sr. Costa que 'l recitá y l' autor, fo-ren cridats al escenari.—O.

Meditació

Cau lo sol y mirant lo cel puríssim,
veig qu' es hermós, lo trovo gran é inmens;
pero tot es espay, núvols y núvols,
inmensitat y llum, ayre y res més.

Montanyas amagadas entre boyras,
al lluny del horitzó celatjes blanchs...

¿Y 'l cel es sempre aixó, núvols y núvols,
ayres, inmensitat, espays y espays?...

F. GIRBAL.

Girona.

Teatros locals

Principal.—*El Rey que rabió* encare ha tornat á alsar lo cap. Dissapte y diumenge passats s' en dona-ren duas representacions, obtenint lo mateix éxit de sempre.

Ab los menjars bons passa aixó y es que sempre ve bé 'l repetir.

Durant la setmana s' han anat desenterrant obras del repertori antich y ademés estava anunciat l' estre-no de la sarsuela en dos actes *Todo por ella*, de la que 'n parlarém en lo número próxim.

GARÍN

Liceo.—Un plé com lo del dissapte passat feya temps que no s' havia vist en nostre Gran Teatro: pla-tea, palcos, galerías tot vessava d' espectadors, que á pesar de la calor que 's *disfrutava* en la sala d' espec-tacles, esperavan ansiosos presenciar l' estreno de l' ópera *Garin*, de la que s' havían vingut fent molts elo-gis per part de las personas intel·ligents que havían assistit als ensajos.

Ademés l' *estreno* d' una ópera es un espectacle que raras vegadas veyém á Barcelona y aixó feu que 's do-blés l' interés del públich.

Lo mestre Bretón tenia una paraula empenyada ab lo públich barceloní y ha sabut complirla: havia pro-més solemnement, durant las audicions que aquí 's donaren de la ópera *Gli amanti di Teruel*, que la pri-mera partitura que escribís s' estrenaria á Barcelona y á Barcelona s' ha estrenat. Pero encare hi há més: lo senyor Bretón ha escullit pera sa obra una llegenda catalana y axó fa que deguéem estarli doblement agra-hits, perque si 'l gran éxit que *Garin* ha obtingut fa creure, y es de justicia que aixís sia, que donará la volta per las principals escenas líricas d' Europa, la música y la llegenda serán per tot arréu celebradas y tot aixó anirém guanyant los que de debó estimém las melodías y tradicions de nostra terra.

No som nosaltres los cridats á discutir las bellasas de que está plena la partitura de *Garin*; reconeixém que 'ns falta pera ferho la deguda competencia; per lo tant nos limitarem á donar compte del éxit qu' ha ob-tingut, éxit franch y lleal, pel cual felicitem al senyor Bretón que ab sa inspiració ha sabut guanyarse'l y al públich barceloní que ab tanta justicia ha procedit al otorgarli.

La execució de tota la partitura valgué al Sr. Bretón, com ja deixém consignat, un triomf; pero las pessas musicals que més entussiasme produhiren foren en lo primer acte un coro de donas molt original que tin-gué de repetir-se; la balada de *Vitilda* d' hermosa me-lodía y 'l duo de soprano y contralt que segueix. En lo segon acte siguié molt aplaudida la invocació de *Aldo*, obra mestra de armonía que posa de relléu lo talent musical del mestre Bretón; l' ária de barítono y lo concertant final que produheix un gran efecte. En l' acte tercer sobressurten l' ária de contralt, lo dúo y la tempestat, admirable plana musical que impresio-na per sa grandiositat. Del acte quart, á més del coro ab que comensa, de la rondalla, del *raconto* de Garí y del terceto final, cal consignar per sobre de tot la sar-dana que 's tingué de repetir tres vegadas, en mitj d' atronadors aplausos.

En quan á la execució podém dir que tots los artis-tas trevallaren ab verdader entussiasme. La Sra. Te-trazzini en lo paper de *Vitilda* hi estigué admirable, conquistant molts aplausos, lo propi que la Sra. Sin-

nemberg y 'l tenor Garulli. També 's feren aplaudir los Srs. Carobbi, De Grazia y Thos. Lo coros y la orquesta molt ajustats.

En resúm, lo triomf que 'l mestre Bretón ha obtingut ab sa ópera *Garin* estém segurs que constituirá per ell un dels florons més valiosos de sa corona artística.

Circo.—Quasi podriam repetir lo mateix de la setmana passada, ja que 'ls espectacles que 's donan en aquest teatro no han variat. Sols debém afegir qu'está anunciada la pantomima *Janne d' Arc*, que posará en escena la celebrada *troupe* Onofri.

Y res més de nou.

Romea.—La companyia infantil s' ha reduhit á donar funcions sols los dias festius, á fi de no cansar als petits actors que la forman.

Han fet molt santament.

Tivoli.—Semblava que una obra basada en lo siti de Saragossa y qual protagonista sigués la heroína Agustina d' Aragó, havia de tenir de precis un gran éxit, ja que l' assumpto 's presta pera presentar una série de quadros patriòtics que havían de produhir indiscutiblement l' entusiasme del públich bullanguer.

Donchs res d' aixó ha passat ab la sarsuela *Agustina de Aragón*, estrenada lo dissapte passat. Ni la lletra té interés ni la música es inspirada. Are fássinme 'l favor de dir si ab tals elements lo públich se pot entusiasmar. Figúrintse que ni menos va demanar lo nom dels actors. Lo *qual que* ja es un *colmo*.

De manera que parodiant lo radolí dels cartells, se podria dir:

Hace falta una ovación.

Tivoli.—Agustina de Aragón.

Novetats.—Divendres de la setmana passada, á benefici del actor cómic Sr. Odena, va estrenarse un quadro dramátich en vers nomenat *El cri nen social*, degut á la ploma de D. Gabriel Melitón.

No sabém si es aquesta la primera obra dramática que dit senyor dona á la escena; si ho es, se li deuen dispensar certs defectes que 's notan en sa producció y animarlo pera que, ab preservarant estudi los esmení en las que successivament escriga.

Lo defecte capital de la obra del Sr. Melitón es la falta de veritat que 's nota en tota ella, en la exageració de las passions que agitan als personatjes y la carencia de verosimilitut en lo moviment escénich. Hi han en cambi, y alguna cosa bona havia de tenir la obra, varias escenas que conmovhen y despertan l' interés del públich, que las apludí ab justicia.

La versificació, apart d' alguns petits defectes, es cuydada y acusa en lo Sr. Melitón certa facilitat en lo maneig de la llengua castellana.

La execució regular, distingintse la Sra. Ferrer que interpretá á conciencia la seva part.

Autor y actors foren cridats á l' escena al final del drama.

Del estreno de la tragedia del Sr. Guimerá *L' ánima morta*, 'ns en ocupém extensament en la secció corresponent.

Eldorado.—Lo capritxo cómic-líric *Jules Vert*

et Compagnie ó *el Barón del pelo crespo* estrenat dissapte passat en aquest teatro, obtingué lo que 'ls francesos ne diuen un *succés d' estime*.

Lo seu autor Sr. Molas y Casas s' ha proposat solsa-ment escriure una obreta que dongui ocasió pera presentar una companyia de saltimbanquis que ab sos cómichs treballs distreguin al públich durant los quatre quadros de que 's compón l' obra. D' aquí que en ella no cal buscarhi ni verosimilitut en l' acció, ni finesas en lo diálech. En quant á la música composta pel mestre Cotó, conté alguns números agradables, sobressurtint lo vals del primer quadro y 'l coro de clowns del segon, un dúo del tercer y altre vals del final. Pren també part en la obra la primera bailarina senyoreta Monroc qu' executá difícils balls. En l' últim quadro s' estrená una ben pintada decoració del senyor Urgellés que fou aplaudida. Al final de la representació foren cridats á la escena los autors y 'ls actors.

Calvo-Vico.—Diumenje á la tarde 's representá devant de numerosa concurrencia la comedia de mágica *La pata de cabra* y á la nit s' estrená lo drama *Liberalismo y odio*, original de E. Font y lo monólech del Sr. Nin *Loca de amor*, obtenint las duas obras repetits aplausos.

LABRUGUERA.

Quadret

Es l' hora aquella que 'l sol s' amaga
en mitj de núvols de grana y or;
n' es l' hora trista que dins la ubaga
las flors s' aclucan
y 'ls aucells plegan sos cants d' amor.

Quan las alzinás, negras... xarugas...
ne semblan monstres dels mes gegants;
quan del cau surten los grills y arugas
y las granotas
provan las notas de los seus cants.

Allá en petita, negrosa estancia
está finantne lo masover;
junts á ell sa esposa—que ab lleal constancia
y amor lo cuyda—
y ta canalla que son, son plaer.

De cop demana—ab veu plorosa—
que se li acosti dels fills lo gran
y amanyagantli ab ma febrosa
sa nua testa,
d' eixa manera li va parlant:

—Recorda sempre que 't diu ton pare
pochs moments antes d' aná á finá;
no desamparis may á ta mare,
sos consells oune
y may renyeixis ab ton germá.

Mor lo pobre home, lo llum s' apaga
y 'l quarto queda entre foscó;
ja s' ayma pura per l' éter vaga
y fills y esposa
lo seu cos mullan ab mars de plor.

Girona.

JOSEPH MORATÓ GRAU.

Nostres Corresponsals

Vilanova y Geltrú, 16 Maig de 1892.

Sr. Director de Lo Teatro Regional.

Molt senyor meu: Lo diumenge pròxim obrirà las portas de nostre hermós Tivoli, la companyia catalana y castellana que deu actuar en dit teatro durant la temporada d' istiu, dirigida per lo distingit actor don Enrich Borrás, y de la qual forman part las aplaudidas senyoras Sala, Llorente, Morera y Galí y 'ls no menós aplaudits actors Srs. Labastida, Serrallara, Bals, Asperó, Fages y Marqués.

Lo selecte repertori ab que conta y 'ls dots artistichs del Sr. Borrás y altres actors, nos fan esperar una bona temporada.

No cal dir si están de enhorabona 'ls amants de nostre Teatro Catalá.

Ab regular concurrencia celebrá lo diumenge en lo Teatre del Tivoli un *meeting* la «Associació de Propaganda Catalanista.»

Se tributaren aplausos als cinch oradors que feren us de la paraula y foren molt celebradas las alocucions que 's repartiren del programa polítich del «Centre Catalá» de Barcelona, lo que manifesta ab eloqüencia que 'ls vilanovins son bons catalans y que lo catalanisme portat á la vida activa té ample camp per recórrer.

Se repeteix atent y s. s.

LO CORRESPONSAL.

Lo roser de ma vida

Totas las donzelletas
que jo coneix

á mi se 'm afigurán
flors d' un roser.

Jo, las voldria sempre
veurer en ell;

mes ¡ay! que ara l' una,
l' altra després,

mos companys las arrencan
per darshi pler.

¡Ay, roser de ma vida,
que pobre 't veig!

Tantas flors com tenias
d' aroma fresch,

y las quatre que 't restan,
tristas somrient

me pregan que las culli,
car las marceix

del vent de l' anyoransa
l' humit alé.

Ay no: marcius, floretas,
en lo roser.

També vaig jo morintme
trist y corsech.

Mes val que vostras fullas
se 'n duga 'l vent

que no que las arrenquin
ab cor crudel.

¡Ay, roser de ma vida,
que pobre 't veig!

SOLER DE LAS CASAS.

Societats recreativas

CAMPOAMOR.—Diumenge per la tarde se representaren *El prólogo de un drama* y *Cura de moro*. Lo desmenyo siguié bó, encare que notantshi la falta de ensajos. Se feren mereixedors de aplauso la Srta. Carmen y los Srs. Lopez, Carrasco, Pascual, Romagosa, Martinell, Estrada, Parnau y Cortés.

GAYARRE.—*Tal hi vá que no s' ho creu* y l' estreno de la pessa *Mal dia*, de la que en lloch corresponent nos en ocupém, siguéren las obras que formaren lo programa de diumenge á la tarde.

Reculliren aplausos la Srta. Virgili, Srs. Guitart, Orta, Piñeiro, Canal, Pujol, Solá y Mulet.

CLARIS.—*Pobre pofiado* y *Familia improvisada*, se posaren en escena diumenge per la tarde. La direcció siguié acertada á cárrech del Sr. Cirujeda, secundantlo bé las Srtas. Gandía, Amigó y Roca, junt ab los senyors Riera, Torrente, Molist y en especial lo Sr. Puigener que en la segona obra se distingí notablement interpretant ab acert varios tipos.

NIU CATALÁ.—Lo passat diumenge á la nit tinguerem lo gust d' assistir al benefici del Conserge de dita Societat que 's vejé favorescuda per numerosa y distingida concurrencia. Se posá en escena lo bonich drama en tres actes *Las joyas de la Roser*; dirigit per lo Sr. Gatuellas que hi feu un *Mateu* molt ben acabat; los jóves Srs. Prats, Carruset, Figuerola y Dalmau quedaren bastant ayrosos en sos respectius papers. Després se representá lo juguet cómic titulat *Tres cors*, dirigit per lo Sr. Prats y secundantlo ab acert los seus companys.

S' acabá la vetlla ab un ball de Societat qu' estigué molt animat.

ANTICHS GUERRERS.—Concurrendissima 's vegé aquesta important Societat en la funció que doná lo passat diumenge, ab motiu de representarse per primera vegada en la mateixa, una comedia catalana en un acte titulada *Sospitas*, escrita en prosa per lo jove D. Francisco Picó y Reus.

Primerament se posá en escena la comedia castellana en un acte *Los incasables*, que serví de lluhiment á tots quants hi prengueren part.

Acte seguit vingué la representació de las referidas *Sospitas*. Es aquesta una obreta bastant ben trobada, encar que sia gastat son argument, y per mes que son autor demostra en part, falta de coneixements escénichs, conté xistes de bona lley, que fan riurer, y que la concurrencia acullí ab agrado. Respecte á la execució sobressortiren la Sra. Gordillo y lo Sr. Mestres, donchs lo aficionat Sr. Fullerachs que feya lo galán jove de la obra, era un papé que li venia massa gran, que digné sense color, fredament y ab las mans á la butxaca, recurs de tots aquells que no saben que fer-ne; n' obstant va pintar una decoració que va estrenarse en aquesta pessa que de següé que si hagués tingut las mans en aquell lloch no n' haguera tret lo partit que 'n vá treurer. Resultat, com á pintor, regular y com á comediant es massa fret. L' autor de la pessa fou cridat al final y surtí á rébrer los aplausos de la concurrencia.

Acabà la funció ab *Lo Mestre de minyons*, en la que 'l Sr. Vilaplana feu un mestre acabat, secundantlo bé las Sras. Palá, Gordillo, Srs. Brichs, que semblava talment un xicot de 40 anys, Fuster, Usall, Amat, los nens Brichs, Jorba, Tatxé y altres.

J. XIMENO.

OLIMPO. — Dedicada al Círcul Tradicionalista d'aquesta capital, se donà dissapte últim en aquest col·lisau una funció composta de las duas produccions catalanas *Clarís* y *La teta gallinaire*. Respecte á la primera, hem de fer constar, que se n' en dugué la palma lo Sr. Saigí, en lo difícil paper de *Guillém*, acompanyantlo discretament la Sra. Martí y los Srs. Bastardas, Rafegas, Porcell, Castells, Crous y Franquet. En la segona los Srs. Saura y Gatuellas, los demés insegurissims y afónichs. L' entrada regular Aixó si, hi abundaba lo més granat de la nostra aristocracia. Que consti.

LA JUVENTUT. — N' obstant y la insinuació que va felshi desde aquestas columnas nostre apreciat company Sr. Ximeno, tan sols un monólech catalá *¿M caso?* va se executat diumenge á la tarde ab molta vis cómica per lo Sr. Balmanya. A *Los dos sordos*, pessa castellana que vingué després, li hi capigué una execució regular per part de la Srta. Romeu y per la dels senyors Cuixart Galaup y Balmanya.

ATENEO MARQUÉS DE LA MINA. — Atestat de concurrents se vejé diumenge á la nit, aqueix favorescut Ateneo. La funció 's componia de las duas sarsuelas *¿Dormí?* y *Música clásica*. La primera, salvo alguns petits defectes, tingué un felís éxit y foren aplaudits tots quants hi prengueren part, especialment la Sra. Puchol; la segona alcanjá un éxit més que ruidós, veientse obligats á repetir algun número de música sos executants Sra. Puchol, y Srs. Clapera y Vinardell que foren los héroes de la nit. Gran part del éxit se degué á la experta direcció de nostre distingit amic y pianista d' aquella Societat D. Ramon Bartumeus, que més d' una vegada 's vejé interromput per los aplausos de la concurrència. Nostra enhorabona á la direcció del «Ateneo Marqués de la Mina», per la adquisició de tant celebrat pianista. N' obstant y al cansanci de la execució de las mentadas obras, lo Sr. Bartumeus ab la galanteria que li es peculiar, executá alguns números de ball per acabar de fer més agradable la vetllada.

ALMOGÁVAR. — ¡Gracias á Deu! ja 'ns han dat duas produccions catalanas: *Las carbassas de Montroig* y l' estreno del monólech *L' almogavar* que fou la funció escullida pera lo diumenge passat á la nit. May haviam pogut apreciar las condicions de tots quants prengueren part en ditas obras, per haver sempre escullit la direcció obras castellanas, de las que no 'n hem fet may tan mérit com de las del nostre repertori. Devant d' una escullida concurrència se posaren en escena las referidas obras, veientse en las duas, especialment en la primera, que havia sigut ensajada ab carinyo per tots quants hi prengueren part. Tot y veient lo públich la bona execució de l' obra, no va dignarse concedir son aplauso com era de justicia; 's coneix que á aquell públich li agrada més aplaudir un cop d' efecte

mal estudiat, que un tipo executat á conciencia. Aixís va pasar en *Las carbassas de Montroig*, que deixant apart la precipitació dels dos finals d' acte, no hi ha dupte qu' es la producció que han representat més bé los aficionados de «L' Almogavar». Un aplauso á la Srta. Faura y als Sr. Rius, Martí, Ribera, Sanper, Mas y Magriñá, especialment als quatre primers que digueren molt bé los seus respectius papers. Del monólech que va estrenarse 'n parlarem en la secció de «Teatro Catalá.»

Procuri sempre la digna direcció d' aqueix favorescut local, proporcionarnos funcions tan agradables com la de diumenje.

R. OJEDA.

Remembransa

Com l' espay al retorn de Primavera
té més vida y 'l sol té més ardor,
jo 'm sento revivar l' ànima entera
per tú, dolça encisera,
ab més potent y apassionat amor.

Jorns oblidats al lluny de la infantesa
per las móvils passions de joventut,
com clara imatge en la memoria impresa,
per tu, d' amor primpcesa,
foscors del temps passat al fi ha vensut.

Lluny de tu per la sort que fera obliga,
batega lo meu cor al teu ressó,
y ab la anyoransa del plaher que triga,
per tu, ma única amiga,
lo goig del jovincel s' es tornat pló.

Debades nous amors m' afalagavan
ab mortals, ilusoris atractius;
á cada volta que á son sí 'm cridavan,
per tú, que àngels bressavan,
recorts d' edat ditxosa eran més vius.

Jo t' he sentit en jorns de desventura
ab veu melosa, m' ànima alentant,
y defallit per lluyta que no atura,
per tú, mes gaya y pura,
ab nou anhel he continuat avant.

Horas placentes que abdós en la inocencia
passavam junts entre 'ls aucells y flors,
com un estel brillant en la existencia,
per tú, d' amor essencia,
marcan la edat més bella als nostres cors.

Adhuch al remembrar ditxa passada,
impacient y anhelós cercantla arreu,
á la casa payral soch d' arribada,
per tú, verge adorada,
ahont sentir amorós la teva veu.

La teva veu que ab dolça melodia
retornará la calma á mon esprit;
la teva veu que 'm respondrá tot día
al meu apassionat — «t' ador' m' ayμία»,
— «tot teu l' amor que guardo sots mon pit».

J. PAYÁ RAURICH.

Mollet.

A través del Diccionari

Anatomista.—Sabi que busca en los morts lo secret de la vida.

Angel.—La muller del vehí.

Arbitrarietat.—Poder que tothom voldria exercir y del que tothom se plany.

Ball.—Reunió en la que 's parla de tot; de modas, del temps, del casament de Fulana y dels tripijochs de Sutana. També s' hi balla.

Bárbaros.—Los pobles que no 's vesteixen com no-saltres.

Barricadas.—Fortalesas que 's desmontan.

Biblioteca.—Diposit de veritats y d' errors ahont lo dolent sobrepuja quasi sempre á lo bó. Molt sovint es un moble de luxe, com un piano á casa de gent que no sap de música.

CH. NARREY.

Una casa de dispesas

Lo personal es idóneo,
vesteix ab gran netedat,
movent burgit tot lo dia
lo temps matan los criats.
La mestressa, que se 'ls mira,
així exclama ab orgull gran:
—Mossos més intel·ligents
no crech que se 'n trobin pas;
puig satisfan los desitjos
de tots los meus parroquians.—
Pero, mentre aixó murmura,
las dotze s' ouhen tocar,
y 'ls dispesers compareixen...
¡no trobant fet lo dinar!

JOSEPH BACH.

Novas

Lo folleto del drama *L' Agulla*, corresponent al repartit d' avuy, porta los números 51-52 y 61-62.

Ab lo número passat repartirem á nostres subscriptors la important *Alocució y programa polítich* del *Centre Catalá*. Com que per falta de temps no va poguer incloure en los números destinats á la venta pública, participem á tots quants desitgin obtenir dit document que bastará la presentació de las escubertas del present número á la administració, carrer de la Unió núm. 2, y 'ls hi será entregat.

Próximament publicarem las Bases pera un *Concurs de Epigramas*.

Lo dijous próxim tindrà lloch en la Societat *Círcol de la Esquerra*, una extraordinaria funció á benefici del aplaudit jove D. Juliá Sanchez.

Lo escullit del programa y las simpatias ab que 'l beneficiat compta, fa que li augurem un brillant resultat.

++

Degut al excés de original nos veyem obligats á deixar pera 'l número próxim las *soluciones, correspondencia* y altres importants treballs.

++

Hem rebut en nostra redacció los llibres *Primerencas*, aplech de poesias catalanas del Sr. A. Llimoner, y un altre de D. Joan Pons y Massaveu titulat *Trescant per las serras*, contenint varis quadros de costums de la Segarra.

Parlarém més detingudament d' aquestas obras un altre dia, y doném á sos respectius autors gracias per la distinció que 'ls hem merescut.

++

Pera lo próxim dissapte 28, s' anuncia 'l benefici de D. Joan Virgili, en la favorescuda sociedad «Picio, Adán y C.^a» posantse en escena lo drama *Lanuza*; la comedia *Lo ret de la Sila* y estrenantse además lo monólech dramátich catalá, original de nostre apreciat company de redacció don Ramón Ojeda, titulat *Justicia del cel*, escrita expresament pera lo beneficiat. A jutjar per las simpatias ab que aquest conta y l' escullit programa. es d' esperar un plé.

Epigramas

Era tant sort en Durán,
que gran constancia tenia
en ferse remeys, y un dia,
estant d' aixó enrahonant,
li preguntá un amich seu:
«¿Qué tal, que no hi sent millora?»
y ell no sentint més que l' ora,
li va contestar:—Las deu.

SALVADOR BONAVÍA

Lo Pepet de can Batista,
barber de la jovenalla,
té una boca que may calla
y encar li diuhen *Callista*.

Es don Vicens Creus y Plá
de Sant Llorens dels Piteus,
y com allí hi té un germá,
vingué á veure al senyó Creus.

Y ahir, parlant, don Vicens,
va dirne sense pensá,
qu' era, aquell que va arribá,
lo germá de Sant Llorens.

¿No li sembla senyó Joan
que no convé menjar *gayre*?

—Crech que no, senyor Belcayre,
es millor lo menjar carn.

PROSPER GÁNDARA.

La Catalana. — Imp. de J. Puigventós, Dormitori de St. Francesch 5.